

26 ta' Novembru, 1960

Imhalef:—

ONOR. DR. W. HARDING, C.B.E., K.M., B.Litt., LL.D.
Carmelo Brincat

versus

Emmanuele Stivala

**Kontumacċja — Appell — Kapitolu — Benefikati fil-Fond
Lokatizju — Alterazzjonijiet Strutturali —
Art. 703 tal-Kap. 15.**

L-ammissjoni prezunta mill-kontumacċja tal-konvenut għall-kapitolu lilu deferit ma tistghax tkun hi ef skond it-termini tal-istess kapitolu; u ma tistghax tigi estiza, speċjalment f'materja iant delikata u deċiżiva, oġtre l-limiti tagħha.

U billi l-benefikati magħmulin fil-fond lokatizju huma haġa diversa mill-alterazzjonijiet strutturali magħmula fl-istess fond, għaldaqstant, jekk l-istanza h'ja bażata fuq alterazzjonijiet strutturali u l-kapitolu jiġi deferit dwar benefikati, l-prezunta konfessjoni li l-konvenut għamel benefikati ma hi konfessjoni tal-istanza, u ma tikkostitwix ostakolu għall-appell mis-sentenza tal-prima istanza li kundannat lill-konvenut inehhi daww il-benefikati.

L-approvazzjoni tal-kapitolu mill-Ewwel Qorti mhifjex ta' ostakolu li jiġi valutat l-effett veru tas-subizzjoni, s'ija minn dik l-istess Qorti x'hin tigi b'leż tagħti s-sentenza, u wisq anqas mill-Qorti tal-Appell.

Ara deċiżjoni sussegwenti fi-istess kawża — Appell Inferjuri 14 ta' Jannar 1961 (publikata).

Il-Qorti:— Rat it-talba tal-attur quddiem il-Qorti Civili tal-Maġistrati ta' Malta għall-kundanna tal-konvenut sabiex, fi żmien qasir u perentorju, inehhi l-alterazzjonijiet strutturali li huwa għamel fil-post 124 Santa Lucia Street, Naxxar, mikri għandu, mingħajr il-kunsens tal-attur, u jgħib kollox fi-istat pristin u tiegħu; u in difett biex l-attur jiġi awtorizzat li jagħmel dan ix-xogħol huwa a spejjeż tiegħu; kollox taht id-direzzjoni ta' periti nominandi. Bl-ispejjeż, kompriżi 3s. ta' ittra legali tiegħu;

Rat is-sentenza ta' dik il-Qorti tas-6 ta' Settembru 1960, li biha ddeċidiet billi laqgħet it-talba tal-attur u ffixsat it-terminu ta' xahar halli l-konvenut jagħmel ix-xogħlijiet meħtieġa, u nnominat lill-A.I.C. Joseph Genovese sabiex jissorvelja x-xogħol. Bl-ispejjeż;

U dan billi rat in-nota tal-mistoqsijiet tal-attur sabiex il-konvenut iwieġeb għalihom bil-gurament u b'hekk il-kreditu jiġi pruvat, billi l-konvenut naqas u ma deherx, u għalhekk in-nota tal-mistoqsijiet għandha tittiehed bħala mistqarra;

Rat in-nota tal-appell tal-konvenut fol. 5, u ċ-ċitazzjoni li biha hu talab ir-revoka tas-sentenza fuq imsemmija; bl-ispejjeż;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Skond il-verbal fol. 19, id-difensur tal-attur appellat eċċepixxa li ma hemmx lok għall-appell qabel ma tiġi ġustifikata l-kontumaċja;

Is-sentenza appellata giet bażata fuq il-kapitolu preżentat mill-attur fol. 3 li għalhekk il-konvenut baqa' kontumaċi. Għalhekk, "prima facie", għall-appell hemm l-ostakolu tal-preżunta konfessjoni tal-materja kapitolata;

Din il-Qorti però, tirrileva li fil-fatt ma hemmx din il-konfessjoni fil-każ prezenti. Infatti, il-kapitolu hu hekk konċepit:— “Irid jipprova bil-gurament tieghek li inti għandek tneħhi l-benefikati li inti għamilt minghajr il-kunsens tal-attur fi żmien li tiffissa l-Qorti, u in difett li jagħmilhom l-attur”;

Hu intuwittiv li l-ammissjoni, preżunta mill-kontumacia tal-konvenut għal-kapitolu lilu deferit, ma tistgħax tkun hief skond it-termini tal-istess kapitolu (arg. art. 703 Kap. 15), u ma tistgħax tiġi, speċjalment f’materja tant delikata u deċiżiva, estiża oltre l-limiti tagħha. Il-kapitolu fuq imsemmi jirreferixxi għal benefikati, li huma haġa diversa mill-alterazzjonijiet strutturali li jiffurmaw, skond l-avviż, l-objett ta’ din l-istanza. Biżżejjed wiehed jirrifetti li alterazzjoni strutturali tista’ ma tkunx benefikat għall-fond u, konversament, li benefikat jista’ ma jikkonsistix neċessarjament f’alterazzjoni strutturali. Dan apparti li la taqas issemma fil-kapitolu f’hi jikkonsistu dawn il-benefikati, u wiehed ma jifhemx, għalhekk, x’benefikati l-konvenut suppost li kkonfessa li għamel, u liema xogħolijiet setgħu jiġu ordnati fis-sentenza, kif ġew ordnati. Barra minn hekk, ma hemm ebda menzjoni fil-kapitolu tal-fond li fih suppost li saru l-“benefikati” — indikazzjoni ovvjament essenzjali għall-integrazzjoni tal-materja kapitolata;

Għalhekk, il-preżunta konfessjoni li l-konvenut għamel “benefikati” (per ġunta mhux speċifikati), f’post mhux imsemmi affattu fil-kapitolu, ma hijiex konfessjoni tal-istanza, li tirreferixxi għal alterazzjonijiet strutturali fil-fond 124 St. Lucia Street, Naxxar. Il-liġi tirrikjedi wkoll li l-kapitolu jkunu ċari (art. 700 ibidem);

L-approvazzjoni tal-kapitolu mill-Qorti tal-Ewwel Istanza mhijiex ta’ ostakolu li jiġi valutat l-effett veru tas-subizzjoni, sija minn dik il-Qorti stess, x’hin tiġi biex tagħti s-sentenza, u “multo minus” minn din il-Qorti fi grad ta’ appell; għaliex dik l-approvazzjoni, kif wiehed jista’ jifhem mid-dispost tat-tieni subartikolu tal-art. 700 ibidem hi oġġett mill-aspett proċedurali. Tant juru l-kliem “kapitolu li huma żejda” u l-kliem ta’ warajhom, rettament in-

terpretati skond ir-regola ta' ermenewtika tal-"ejusdem generis";

F'dawn il-kontingenzi, din il-Qorti tirritjeni li ma kienx hemm fil-każ preżenti l-ammissjoni tat-talba bil-konfessjoni preżunta tal-kapitolu, li diversament kienet tkun ta' ostakolu għall-appell, skond l-art. 226 idem, ammenokkè ma tigix purgata;

Għalhekk tiddirimi l-incident billi tirrespingi d-deduzzjoni tal-appellat, u tiddikjara li għall-appell interpost mill-konvenut ma hux ta' ostako'u l-kapitolu fol. 3 u l-kontumaċja għaliegħ tal-konvenut; bl-ispejjeż kontra l-attur.

Il-kawża titkompli fil-meritu fis-seduta tal-10 ta' Diċembru 1960.
